

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Član 1.

U Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Službeni glasnik RS" br. 62/03 i 64/03) naslov iznad člana 3. menja se i glasi: "Ciljevi i zadaci obrazovanja i vaspitanja".

U članu 3. stav 1. briše se.

U dosadašnjem stavu 2. koji postaje stav 1. reči: "Ciljevi obrazovanja i vaspitanja" zamenjuju se rečima: "Ciljevi i zadaci obrazovanja i vaspitanja", a tačka 5) menja se i glasi:

"5) razvijanje svesti o državnoj i nacionalnoj pripadnosti, negovanje srpske tradicije i kulture, kao i tradicije i kulture nacionalnih manjina;".

Tačka 6. menja se i glasi:

"6) omogućavanje uključivanja u procese evropskog i međunarodnog povezivanja;".

U tački 11) posle reči: "učenika" dodaju se reči: "radoznalosti i otvorenosti za kulture tradicionalnih crkava i verskih zajednica, kao i".

Član 2.

Naziv odeljka 1. glave II. menja se i glasi: "1. Nacionalni prosvetni savet".

Naslov iznad člana 10. briše se, a član 10. menja se i glasi:

"Član 10.

Radi utvrđivanja pravaca razvoja i unapređivanja kvaliteta predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja obrazuje se Nacionalni prosvetni savet (u daljem tekstu: Savet).

Rad Saveta je javan.

Kad Savet razmatra pitanja koja čine deo politike Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika) u oblasti obrazovanja i vaspitanja, dužan je da obezbedi usaglašene stavove sa odgovarajućim institucijama u čijoj su nadležnosti pitanja razvoja visokog i drugih oblika obrazovanja.

Savet je dužan da Narodnoj skupštini Republike Srbije (u daljem tekstu: Narodna skupština) podnosi izveštaj o svom radu najmanje jedanput godišnje.

Savet može da obrazuje stalne i povremene komisije iz reda nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i drugih istaknutih stručnjaka i naučnika, u skladu s poslovníkom.

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Saveta obavlja Ministarstvo.

Sredstva za rad Saveta obezbeđuju se u budžetu Republike.

Članovi Saveta i komisija iz stava 5. ovog člana imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi Narodna skupština.

Savet donosi poslovnik o svom radu."

Član 3.

Naslov iznad člana 11. i član 11. menjaju se i glase:

"Sastav Saveta

Član 11.

Savet ima 42 člana, uključujući i predsednika, koje bira Narodna skupština na vreme od šest godina.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, polovini članova prvoizabranog sastava Saveta mandat traje tri godine.

Predsednik i članovi Saveta biraju se, i to:

- 1) tri člana iz reda akademika - redovnih profesora univerziteta, sa liste kandidata koju podnosi Srpska akademija nauka i umetnosti i jedan član Matice srpske iz reda redovnih profesora univerziteta, sa liste kandidata koju podnosi Matica srpska;
- 2) četiri člana iz reda nastavnika Univerziteta u Beogradu, sa liste kandidata koju podnosi Univerzitet u Beogradu;
- 3) po jedan član iz reda nastavnika drugih univerziteta čiji je osnivač Republika, odnosno autonomna pokrajina: Univerziteta u Nišu, Univerziteta u Kragujevcu, Univerziteta u Novom Sadu, Univerziteta u Prištini sa sedištem u Kosovskoj Mitrovici i Univerziteta umetnosti u Beogradu, sa liste kandidata koju podnose ovi univerziteti;
- 4) član iz reda nastavnika učiteljskog fakulteta, sa liste kandidata koju zajednički podnose učiteljski fakulteti čiji je osnivač Republika;

- 5) po jedan član iz reda stručnih udruženja nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika: Zajednice vaspitača predškolskih ustanova, Saveza učitelja Srbije, Društva za srpski jezik Srbije, Društva za strane jezike Srbije, Društva matematičara Srbije, Saveza društava istoričara Srbije, Srpskog geografskog društva, Društva fizičara Srbije, Srpskog hemijskog društva, Srpskog biološkog društva, Srpskog filozofskog društva, Saveza društava muzičkih i baletskih pedagoga Srbije, Društva likovnih pedagoga Srbije, Saveza pedagoga za fizičku kulturu, Društva psihologa Srbije, Pedagoškog društva Srbije i Društva defektologa Srbije, sa lista kandidata koje podnose ova udruženja;
- 6) četiri člana iz reda predstavnika zajednica srednjih stručnih škola, sa liste kandidata koju zajednički podnose ove zajednice, i jedan član iz reda predstavnika Zajednice gimnazija, sa liste kandidata koju podnosi ta zajednica;
- 7) član iz reda Srpske pravoslavne crkve, sa liste kandidata koju podnosi ova crkva;
- 8) član iz reda tradicionalnih crkava i verskih zajednica, osim Srpske pravoslavne crkve, sa liste kandidata koju zajednički podnose ove crkve i verske zajednice;
- 9) član iz reda nacionalnih manjina, sa liste kandidata koju zajednički podnose saveti nacionalnih manjina;
- 10) član iz reda nacionalne organizacije za zapošljavanje, sa liste kandidata koju podnosi ova organizacija;
- 11) član iz reda reprezentativnih sindikata, sa liste kandidata koju zajednički podnose ovi sindikati;
- 12) član iz reda udruženja poslodavaca, sa liste kandidata koju zajednički podnose ova udruženja.

Podnosioci lista iz stava 3. ovog člana dužni su da dostave liste kandidata za članove Saveta dva meseca pre isteka mandata članova Saveta kojima mandat ističe.

Lista iz stava 3. ovog člana sadrži veći broj kandidata od broja članova koji se biraju.

Ako podnosilac liste ne dostavi listu u roku iz stava 4. ovog člana, Narodna skupština bira članove Saveta iz reda propisane strukture.

Najmanje polovina članova Saveta bira se iz reda stručnjaka iz oblasti obrazovanja i vaspitanja.

Predsednik Saveta bira se iz reda stručnjaka iz oblasti obrazovanja i vaspitanja.

Za člana Saveta ne može da bude izabrano lice koje je imenovano, izabrano ili postavljeno na funkciju u državnom organu, organu

teritorijalne autonomije, odnosno lokalne samouprave i lice izabrano u organ političke stranke ili organ upravljanja ustanove.

Narodna skupština razrešava člana Saveta pre isteka mandata, i to: na lični zahtev, ako ne ispunjava svoju dužnost kao član Saveta, odnosno svojim postupcima povredi ugled dužnosti koju obavlja ili ukoliko nastupi uslov iz stava 9. ovog člana.

U slučaju razrešenja člana Saveta pre isteka mandata, bira se novi član do isteka mandata Saveta, sa liste koja je podneta za izbor članova Saveta.

Savet donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova Saveta.

Sednicama Saveta prisustvuje predstavnik Ministarstva, bez prava odlučivanja."

Član 4.

Naslov iznad člana 12. i član 12. menjaju se i glase:

"Nadležnost Saveta

Član 12.

U oblasti razvoja i unapređivanja sistema obrazovanja i vaspitanja Savet:

- 1) utvrđuje pravce razvoja i unapređivanja kvaliteta predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja;
- 2) prati i analizira stanje obrazovanja na svim nivoima iz svoje nadležnosti i usaglašenost sistema obrazovanja sa evropskim standardima;
- 3) razmatra, zauzima stavove i daje mišljenje Ministarstvu u postupku donošenja zakona i drugih akata, kojima se uređuju pitanja od značaja za oblast obrazovanja i vaspitanja;
- 4) donosi: opšte osnove predškolskog programa, nastavne planove i programe osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja i osnove vaspitnog programa;
- 5) predlaže ministru: programe završnog i maturalnog ispita u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju, posebne programe predškolskog vaspitanja i obrazovanja, stručnog osposobljavanja i obuke, u skladu sa ovim i posebnim zakonom;
- 6) predlaže ministru udžbenike i nastavna sredstva;
- 7) utvrđuje listu obrazovnih profila;

8) utvrđuje standarde:

- (1) kvaliteta obrazovanja i vaspitanja po nivoima i vrstama i opšte i posebne standarde znanja;
- (2) za uvođenje u posao nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, uključujući i osposobljavanje nastavnika i vaspitača za rad sa decom i učenicima sa smetnjama u razvoju, kao i za sticanje dozvole za rad;
- (3) stalnog stručnog usavršavanja zaposlenih u ustanovama;
- (4) znanja, veština i sposobnosti za direktora;
- (5) znanja, veština i sposobnosti za profesiju nastavnika i vaspitača i njihovog profesionalnog napredovanja;
- (6) za sticanje obrazovanja nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika, kao i dopunskog obrazovanja nastavnika;
- (7) za ostvarivanje posebnih programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja;
- (8) za ostvarivanje posebnih programa stručnog osposobljavanja i obuke;
- (9) kvaliteta udžbenika i nastavnih sredstava;
- (10) prostora, opreme i nastavnih sredstava;

9) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Akti iz tač. 4), 7) i 8) objavljuju se u "Prosvetnom glasniku".

Savet najmanje jedanput godišnje dostavlja Narodnoj skupštini mišljenje o stanju u oblasti obrazovanja i vaspitanja i razvoja predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja."

Član 5.

Naslovi iznad čl. 13. do 16. i čl. 13. do 16. brišu se.

Član 6.

Naziv odeljka 2. glave II. menja se i glasi: "2. Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja i Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja".

Naslov iznad člana 17. briše se, a član 17. menja se i glasi:

"Član 17.

Radi praćenja, obezbeđivanja i unapređivanja kvaliteta i razvoja sistema obrazovanja i vaspitanja Republika osniva ustanove - Zavod za

unapređivanje obrazovanja i vaspitanja i Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: zavodi), za obavljanje razvojnih, savetodavnih, istraživačkih i drugih stručnih poslova u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju.

Akte o osnivanju zavoda donosi Vlada.

Na osnivanje, organizaciju i rad zavoda primenjuju se propisi o javnim službama.

O promeni naziva, sedišta i statusnoj promeni zavoda odlučuje Vlada.

Na statut i godišnji plan i program rada zavoda saglasnost daje Vlada.

Zavodi podnose izveštaje o svom radu Vladi najmanje jedanput godišnje.

Za osnivanje i rad zavoda sredstva se obezbeđuju u budžetu Republike."

Član 7.

Naslovi iznad čl. 18. do 25. i čl. 18. do 25. menjaju se i glase:

"Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja

Član 18.

Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja obavlja stručne poslove u pripremi propisa iz nadležnosti Saveta i Ministarstva, kao i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Zavod iz stava 1. ovog člana u svom sastavu ima organizacione jedinice - centre, i to:

- 1) Centar za strateški razvoj;
- 2) Centar za razvoj programa i udžbenika;
- 3) Centar za profesionalni razvoj zaposlenih;
- 4) Centar za stručno i umetničko obrazovanje.

Zavod iz stava 1. ovog člana može da ima i druge organizacione jedinice, u skladu sa statutom."

Centar za strateški razvoj

Član 19.

Centar za strateški razvoj obavlja stručne poslove iz delatnosti Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, a koji se naročito odnose na: razvoj obrazovanja i vaspitanja po nivoima i vrstama; strateške ciljeve i zadatke razvoja sistema obrazovanja i vaspitanja u procesu doživotnog učenja; vaspitni rad u ostvarivanju obrazovanja i vaspitanja; obezbeđivanje prilagođenog obrazovanja i vaspitanja - učenika sa posebnim sposobnostima, obrazovanja odraslih, lica kojima je potrebna društvena podrška (lica sa smetnjama u razvoju, mentalnim oštećenjima, obolela od sistemskih bolesti, sa stečenim invaliditetom, telesni invalidi), dece i učenika sa problemima socijalne adaptacije i drugim poremećajima u socijalnom ponašanju; mrežu ustanova; usaglašenost obrazovnog sistema sa evropskim uporednim sistemima obrazovanja; metodologiju podučavanja i učenja; programe završnih i maturalnih ispita.

Centar za razvoj programa i udžbenika

Član 20.

Centar za razvoj programa i udžbenika obavlja stručne poslove iz delatnosti Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, a koji se naročito odnose na pripremu programa: obrazovanja po nivoima i vrstama, obrazovanja učenika sa posebnim sposobnostima, osnovnog obrazovanja u inostranstvu; obrazovanja odraslih, lica kojima je potrebna posebna društvena podrška; kao i na kvalitet i postupak odobravanja udžbenika i nastavnih sredstava.

Centar za profesionalni razvoj zaposlenih

Član 21.

Centar za profesionalni razvoj zaposlenih obavlja stručne poslove iz delatnosti Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, a koji se naročito odnose na: unapređivanje i razvoj sistema stalnog stručnog usavršavanja i profesionalni razvoj zaposlenih u ustanovi; polaganje ispita za dozvolu za rad nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika i ispita za direktora; vrednovanje kvaliteta ostvarivanja programa stalnog stručnog usavršavanja zaposlenih; pružanje stručno-pedagoške pomoći nastavniku, vaspitaču i stručnom saradniku; saradnju sa nastavničkim fakultetima, univerzitetima i drugim stručnim institucijama u zemlji i inostranstvu.

Centar za stručno i umetničko obrazovanje

Član 22.

Centar za stručno i umetničko obrazovanje obavlja stručne poslove iz delatnosti Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, a koji

se naročito odnose na: razvoj, praćenje i osiguranje kvaliteta stručnog i umetničkog obrazovanja, stručnog usavršavanja nakon završenog srednjeg obrazovanja, stručnog osposobljavanja i obuke; stručnu i umetničku maturu, završni, specijalistički i majstorski ispit; programe stručnog osposobljavanja i obuke.

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja

Član 23.

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja obavlja stručne poslove u oblasti praćenja i vrednovanja stepena ostvarenosti ciljeva, zadataka i opštih i posebnih standarda znanja po nivoima i vrstama, kao i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Zavod iz stava 1. ovog člana naročito obavlja stručne poslove u vezi sa: predlaganjem opštih i posebnih standarda znanja, vrednovanjem rada nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i ustanova, proverom rezultata ostvarenosti propisanih ciljeva, zadataka i opštih i posebnih standarda znanja na republičkom nivou, realizacijom međunarodnih studija, praćenjem učeničkih postignuća, pružanjem stručne podrške Ministarstvu, Savetu i školama u domenu praćenja i vrednovanja stepena ostvarenosti ciljeva, zadataka i opštih i posebnih standarda znanja i praćenjem usaglašenosti sistema vrednovanja i osiguranja kvaliteta obrazovanja i vaspitanja sa evropskim uporednim sistemima vrednovanja i osiguranja kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Stručni timovi

Član 24.

Zavodi mogu da obrazuju posebne stručne timove iz reda stručnjaka u oblasti obrazovanja i vaspitanja ili da angažuju naučnoistraživačke institucije, uz saglasnost Ministarstva.

Članu stručnog tima iz stava 1. ovog člana za vreme rada u stručnom timu miruje radni odnos na radnom mestu sa koga odsustvuje.

Rad Saveta i zavoda

Član 25.

Zavodi obavljaju stručne poslove u pripremi akata koji su u nadležnosti Saveta, odnosno ministra, po prijemu obrazloženog zahteva Saveta, odnosno ministra.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži i rok za pripremu materijala.

Savet, odnosno ministar dužan je da donese odluku, odnosno akt najduže u roku od tri meseca od dana prijema materijala zavoda.

Ukoliko zavodi po proteku roka iz stava 2. ovog člana ne pripreme potreban materijal, Savet, odnosno ministar donosi akt iz svoje nadležnosti, bez stručne obrade zavoda.

Savet donosi akt iz svoje nadležnosti i po dostavljanju obrazloženog zahteva ministra.

Zahtev iz stava 5. ovog člana sadrži i rok za donošenje akta.

Ako Savet u roku iz st. 3. i 6. ovog člana ne donese akt iz svoje nadležnosti, akt donosi ministar.

Savet, odnosno zavodi mogu da podnesu inicijativu ministru, odnosno Vladi za rešavanje određenih pitanja iz svoje nadležnosti."

Član 8.

Naslov iznad člana 26. i član 26. brišu se.

Član 9.

Član 27. menja se i glasi:

"Član 27.

U oblasti obrazovanja i vaspitanja Ministarstvo, naročito:

- 1) planira i prati razvoj obrazovanja i vaspitanja;
- 2) vrši nadzor nad radom ustanova i zavoda;
- 3) planira, koordinira i organizuje programe stalnog stručnog usavršavanja zaposlenih u ustanovama;
- 4) vrši proveru rezultata ostvarenosti propisanih ciljeva i zadataka obrazovanja na republičkom nivou;
- 5) ostvaruje međunarodnu saradnju na planu razvoja sistema obrazovanja i vaspitanja, analizu i prenošenje stranih iskustava evropskih programa i dostignuća, kao i poslove usaglašavanja sa evropskim obrazovnim sistemima;
- 6) vodi bazu podataka o obrazovanju i vaspitanju;
- 7) vodi registar i izdaje dozvole za rad nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika."

Član 10.

U članu 36. stav 1. menja se i glasi:

"Ustanova može da obavlja i drugu delatnost koja je u funkciji obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: proširena delatnost) pod uslovom da se njome ne ometa obavljanje delatnosti obrazovanja i vaspitanja. Učenici mogu da se angažuju samo u okviru praktične nastave, a nastavnici ako se ne ometa ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada."

Član 11.

Član 41. menja se i glasi:

"Član 41.

Druga organizacija, odnosno fizičko lice, može da ostvaruje posebne programe u oblastima: predškolskog vaspitanja i obrazovanja, stručnog osposobljavanja i obuke, ako ispunjava propisane standarde za ostvarivanje posebnih programa i dobije odobrenje Ministarstva."

Član 12.

U članu 53. stav 2. menja se i glasi:

"Članove organa upravljanja ustanove imenuje i razrešava skupština jedinice lokalne samouprave, a predsednika biraju članovi većinom glasova od ukupnog broja članova organa upravljanja."

U stavu 3. reč: "istaknuta" briše se.

Posle stava 9. dodaju se st. 10. i 11. koji glase:

"Ako ovlašćeni predlagač ne sprovede postupak u skladu sa Zakonom, ili predloži kandidata suprotno odredbama Zakona, skupština jedinice lokalne samouprave određuje rok za usklađivanje sa Zakonom.

Ako ovlašćeni predlagač ni u datom roku ne postupi u skladu sa Zakonom, skupština jedinice lokalne samouprave imenovaće članove organa upravljanja bez predloga ovlašćenog predlagača."

Član 13.

U članu 54. stav 3. tačka 3) na kraju teksta tačka se zamenjuje tačkom i zapetom.

Posle tačke 3) dodaju se tač. 4) i 5) koje glase:

"4) ovlašćeni predlagač pokrene inicijativu za razrešenje člana organa upravljanja zbog prestanka osnova po kojem je imenovan u organ upravljanja;

5) nastupi uslov iz člana 53. stav 8. ovog zakona."

Član 14.

U članu 55. stav 1. reči: "predsednika i" brišu se.

Član 15.

U članu 58. stav 2. reči: "savladan odgovarajući akreditovan program obuke" zamenjuju se rečima: "položen ispit".

Stav 3. menja se i glasi:

"Za direktora dečjeg vrtića može da bude izabran i vaspitač koji ima više obrazovanje, licencu za vaspitača, položen ispit za direktora i najmanje deset godina radnog staža u oblasti obrazovanja i vaspitanja."

U stavu 4. reči: "savladan odgovarajući akreditovan program obuke" zamenjuju se rečima: "položen ispit".

U stavu 6. reč: "pet" zamenjuje se rečju: "deset", a reči: "savlada akreditovan program obuke" zamenjuju se rečima: "položen ispit".

Stav 9. briše se.

Dosadašnji stav 10. postaje stav 9.

Dosadašnji stav 11. koji postaje stav 10. menja se i glasi:

"Bliže uslove za izbor direktora, vrstu obrazovanja za direktora, način i postupak za polaganje ispita za direktora, organ uprave pred kojim se polaže ispit, obrazac uverenja o položenom ispitu, troškove polaganja ispita, naknade za rad članova komisije i ostala pitanja u vezi sa polaganjem ispita za direktora, propisuje ministar."

Posle stava 10. dodaje se stav 11. koji glasi:

"Troškove polaganja ispita za direktora snosi lice koje polaže ispit za direktora."

Dodaju se novi st. 12. i 13. koji glase:

"Direktor ustanove mora da ispunjava uslove propisane članom 111. stav 1. tač. 2) i 3) Zakona.

Direktoru ustanove prestaje radni odnos ako se u toku trajanja mandata utvrdi da ne ispunjava uslove iz stava 12. ovog člana ili odbije da se podvrgne lekarskom pregledu na zahtev organa upravljanja."

Član 16.

U članu 59. st. 4. do 8. menjaju se i glase:

"Odluka sa dokumentacijom o izabranom kandidatu dostavlja se ministru na saglasnost.

Smatra se da je odluka organa upravljanja o izboru direktora doneta, odnosno da je ministar dao na nju saglasnost ako u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke ne donese akt kojim odbija saglasnost.

Učesnik konkursa nezadovoljan odlukom o izboru direktora ustanove ima pravo na sudsku zaštitu u upravnom sporu.

Akt o odbijanju saglasnosti ministar donosi ako se u postupku utvrdi da odluka nije doneta u skladu sa zakonom ili se njenim donošenjem dovodi u pitanje nesmetano obavljanje delatnosti ustanove.

Ako ministar donese akt kojim se odbija davanje saglasnosti na odluku o izboru direktora ustanove, raspisuje se novi konkurs."

Član 17.

Član 60. menja se i glasi:

"Član 60.

Vršioca dužnosti direktora postavlja organ upravljanja do izbora direktora ako direktoru ustanove prestane dužnost, a nije raspisan konkurs ili organ upravljanja nije doneo odluku o izboru ili je ministar doneo akt kojim je odbijeno davanje saglasnosti na odluku organa upravljanja.

Vršioca dužnosti direktora postavlja ministar ako organ upravljanja ne postavi vršioca dužnosti direktora u slučajevima iz stava 1. ovog člana ili ne donese odluku po ponovljenom konkursu, odnosno ministar ne da saglasnost na odluku po ponovljenom konkursu, u roku od sedam dana od dana saznanja za nastupanje razloga za postavljenje.

Za vršioca dužnosti direktora ustanove ne može biti postavljeno lice koje u postupku izbora za direktora nije dobilo saglasnost.

Za vršioca dužnosti direktora ustanove može da bude postavljen nastavnik, vaspitač ili stručni saradnik u najvišem zvanju, najduže šest meseci.

Vršiocu dužnosti direktora ustanove miruje radni odnos na radnom mestu sa koga je postavljen, za vreme dok obavlja tu dužnost.

Prava, obaveze i odgovornosti direktora ustanove odnose se i na vršioca dužnosti direktora."

Član 18.

U članu 62. stav 1. posle reči: "uslova za" dodaju se reči: "mirovanje, odnosno".

U stavu 2. posle tačke 12) dodaje se nova tačka 13) koja glasi:

"13) ako organ upravljanja ne prihvati godišnji izveštaj direktora o radu škole;"

Dosadašnja tačka 13. postaje tačka 14.

St. 3. i 4. menjaju se i glase:

"Smatra se da je odluka organa upravljanja o razrešenju direktora doneta, odnosno da je ministar dao na nju saglasnost, ako u roku od 15 dana od dana njenog dostavljanja ne donese akt kojim odbija saglasnost.

Akt o odbijanju saglasnosti ministar donosi ako se u postupku utvrdi da odluka nije doneta u skladu sa zakonom ili se njenim donošenjem dovodi u pitanje nesmetano obavljanje delatnosti ustanove."

Stav 5. briše se.

Član 19.

Član 69. menja se i glasi:

"Član 69.

Osnovno i srednje obrazovanje i vaspitanje ostvaruju se na osnovu školskog programa.

Školski program donosi organ upravljanja, u skladu sa nastavnim planovima i programima.

Školskim programom obezbeđuje se ostvarivanje nastavnih planova i programa i potreba učenika i roditelja, škole i jedinice lokalne samouprave.

Školski program sadrži obavezni, izborni i fakultativni deo.

Obavezni deo nastavnog plana i programa sadrži osnovne predmete i sadržaje koji su obavezni za sve učenike određenog nivoa i vrste obrazovanja.

Izborni deo nastavnog plana i programa obuhvata izborne predmete i sadržaje programa po nivoima i vrstama obrazovanja od kojih učenik obavezno bira jedan ili više predmeta prema svojim sklonostima. Jedan od obaveznih izbornih predmeta je verska nastava ili građansko vaspitanje.

Učenik koji se opredelio za jedan od dva izborna predmeta versku nastavu ili građansko vaspitanje, izabrani predmet zadržava do kraja započetog ciklusa osnovnog, odnosno do kraja sticanja srednjeg obrazovanja i vaspitanja.

Fakultativni deo nastavnog plana i programa obuhvata predmete kojima se zadovoljavaju interesi učenika u skladu sa mogućnostima škole, kao i sadržaje i oblike slobodnih aktivnosti."

Član 20.

Naslovi iznad čl. 70. do 73. i čl. 70. do 73. menjaju se i glase:

"Nastavni planovi osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja

Član 70.

Nastavni planovi osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja sadrže:

- 1) obavezne predmete po razredima u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju;
- 2) izborne predmete po razredima u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju;
- 3) oblike obrazovno-vaspitnog rada kojima se ostvaruju obavezni i izborni predmeti;
- 4) godišnji i nedeljni fond časova po predmetima.

Nastavni programi osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja

Član 71.

Nastavni program osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja sadrži:

- 1) svrhu, ciljeve i zadatke programa obrazovanja i vaspitanja;
- 2) obavezne i preporučene sadržaje obaveznih i izbornih predmeta;
- 3) preporučene vrste aktivnosti u obrazovno-vaspitnom radu;
- 4) način prilagođavanja programa muzičkog i baletskog obrazovanja, obrazovanja odraslih, obrazovanja i vaspitanja učenika sa smetnjama u razvoju, učenika sa posebnim sposobnostima i obrazovanja na jeziku nacionalne manjine;
- 5) opšte i posebne standarde znanja;
- 6) druga pitanja od značaja za ostvarivanje nastavnih programa.

Nastavni planovi i programi osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja

Član 72.

Nastavni planovi i programi su osnova za:

- 1) donošenje školskog programa u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju;
- 2) donošenje programa završnih i maturalnih ispita;
- 3) vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Sadržina školskog programa

Član 73.

Školski program sadrži:

- 1) naziv, vrstu i trajanje školskog programa;
- 2) svrhu, ciljeve i zadatke školskog programa;
- 3) obavezne i izborne nastavne predmete i njihove obavezne i slobodne sadržaje;
- 4) fakultativne nastavne predmete i njihove sadržaje;
- 5) trajanje i osnovne oblike izvođenja programa;
- 6) fond časova za svaki razred;
- 7) fond časova za svaki predmet;
- 8) način i postupak ostvarivanja propisanih nastavnih planova i programa;
- 9) vrste aktivnosti u obrazovno-vaspitanom radu;
- 10) programske sadržaje i aktivnosti kojima se ostvaruje fakultativni deo školskog programa."

Član 21.

U članu 74. stav 2. reči: "opštim i posebnim", brišu se.

Član 22.

U članu 75. stav 4. briše se.

Član 23.

Naslov iznad člana 76. i član 76. menjaju se i glase:

"Nadležnost i postupak za donošenje nastavnih planova i programa"

Član 76.

Opšte osnove predškolskog programa, nastavne planove i programe osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja, osnove vaspitnog programa donosi Savet, a programe završnih i maturalnih ispita, posebne programe u oblastima predškolskog vaspitanja i obrazovanja, stručnog osposobljavanja i obuke, na predlog Saveta, propisuje ministar."

Član 24.

U članu 77. stav 1. reči: "stručni aktivni" zamenjuju se rečima: "odgovarajući stručni organi".

Član 25.

U članu 78. stav 1. reči: "šest meseci" zamenjuju se rečima: "dva meseca".

Član 26.

U članu 84. reči: "Prosvetnog saveta" zamenjuju se rečju: "Saveta".

Član 27.

U članu 85. dodaju se st. 3. i 4. koji glase:

"Pripremni predškolski program je deo obaveznog obrazovanja i vaspitanja u devetogodišnjem trajanju.

Vrstu obrazovanja lica koja ostvaruju pripremni predškolski program propisuje ministar."

Član 28.

Član 86. menja se i glasi:

"Član 86.

Osnovno obrazovanje i vaspitanje traje osam godina i ostvaruje se u dva obrazovna ciklusa.

Prvi ciklus obuhvata prvi do četvrtog razreda, za koje se organizuje razredna nastava, u skladu sa posebnim zakonom. Izuzetno, nastava stranog jezika, izbornih i fakultativnih predmeta može da se organizuje i kao predmetna, u skladu sa nastavnim planom i programom i školskim programom.

Drugi ciklus obuhvata peti do osmog razreda, za koje se organizuje predmetna nastava, u skladu sa nastavnim planom i programom i školskim programom.

Osnovno muzičko obrazovanje traje od dve do šest, a baletsko četiri godine i ostvaruju se u dva obrazovna ciklusa, u skladu sa posebnim zakonom i školskim programom.

Osnovno obrazovanje dece sa smetnjama u razvoju traje do osam godina i ostvaruje se u skladu sa školskim programom osnovne škole ili posebnim programom, u skladu sa posebnim zakonom.

Osnovno obrazovanje odraslih ostvaruje se od navršениh 16 godina, osim u slučajevima i u trajanju propisanim posebnim zakonom."

Član 29.

U članu 89. stav 3. posle reči: "dete" dodaju se reči: "starosti od pet i po do šest i po godina".

Član 30.

U članu 90. stav 1. posle reči: "šest" dodaju se reči: "i po".

Član 31.

U članu 93. stav 2. reči: "savet, centar" zamenjuju se rečima: "Savet, zavodi".

Stav 4. menja se i glasi:

"Inicijativu sa predlogom ogleđa po pribavljenom mišljenju Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja razmatra ministar i po prihvatanju inicijative odlučuje o odobravanju ogleđa i propisuje program ogleđa. Za inicijativu koja uključuje značajne novine ministar pribavlja mišljenje Saveta."

U stavu 6. reči: "odgovarajući centar" zamenjuju se rečima: "Zavod iz stava 4. ovog člana".

Član 32.

U članu 94. stav 1. menja se i glasi:

"U ostvarivanju obrazovno-vaspitnog rada koriste se udžbenici i nastavna sredstva koje na predlog Saveta odobri ministar, u skladu sa posebnim zakonom."

U stavu 4. tačka se zamenjuje zapetom i dodaju reči: "u skladu sa standardima koje utvrđuje Savet."

U stavu 5. reč: "minimalnim" briše se.

U stavu 6. reči: "Minimalni standardi" zamenjuju se rečju: "Standardi".

Stav 7. briše se.

Dosadašnji stav 8. postaje stav 7.

Član 33.

U članu 96. stav 5. briše se.

Dosadašnji stav 6. koji postaje stav 5. menja se i glasi:

"Disciplinski postupak protiv učenika ne može se pokrenuti ni voditi po isteku 60 dana od dana učinjene povrede obaveze."

Član 34.

U članu 98. stav 1. reči: "trećem ciklusu" zamenjuju se rečima: "u poslednja dva razreda".

Član 35.

U članu 99. reči: "opštim osnovama školskog programa i" brišu se.

Član 36.

U članu 101. stav 2. menja se i glasi:

"U prvom razredu osnovnog obrazovanja i vaspitanja, ocenjivanje i zaključna ocena su opisni. U ostalim razredima osnovnog i u srednjem obrazovanju i vaspitanju ocenjivanje je brojčano u toku školske godine, osim iz predmeta koje odredi ministar. Zaključna ocena jeste brojčana."

U stavu 4. reč: "četiri" zamenjuje se rečju: "dva".

U stavu 8. reč: "četiri" zamenjuje se rečju: "dve".

Stav 9. menja se i glasi:

"Učenik koji ima do dve nedovoljne zaključne brojčane ocene polaže popravni ispit u avgustovskom ispitnom roku, osim učenika završnih razreda, u skladu sa posebnim zakonom."

Stav 12. menja se i glasi:

"Kriterijume, način i postupak ocenjivanja uspeha iz pojedinačnih predmeta i vladanja i druga pitanja od značaja za ocenjivanje, propisuje ministar."

Član 37.

U članu 103. stav 1. reč: "devetog" zamenjuje se rečju: "osmog".

U stavu 2. reč: "ishoda" zamenjuje se rečima: "ciljeva, zadataka i opštih i posebnih standarda znanja".

Član 38.

U članu 108. reči: "ishoda propisanih opštih i posebnim osnovama školskog programa i opštih osnovama predškolskog i vaspitnog programa" zamenjuju se rečima: "propisanih ciljeva i zadataka".

Član 39.

U članu 110. st. 3. i 7. brišu se.

Dosadašnji st. 4, 5. i 6. postaju st. 3, 4. i 5.

Član 40.

U članu 113. stav 6. reči: "i program polaganja ispita za licencu", brišu se.

Posle stava 6. dodaju se st. 7. i 8. koji glase:

"Lice koje savlada program uvođenja u posao nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika ima pravo na polaganje ispita za licencu.

Program za sticanje licence, način provere savladanosti tog programa, troškove polaganja ispita i organ uprave pred kojim se polaže ispit za licencu - propisuje ministar."

Član 41.

U članu 114. stav 2. reči: "Centar za profesionalni razvoj zaposlenih u obrazovanju izdaje i produžava licencu" zamenjuju se rečima: "Ministarstvo izdaje licencu".

Stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 3.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 4. reči: "Centru iz stava 2. ovog člana" zamenjuju se rečju: "Ministarstvu".

U dosadašnjem stavu 6. koji postaje stav 5. reči: "Centar iz stava 2. ovog člana" zamenjuju se rečju: "Ministarstvo".

Član 42.

Član 115. menja se i glasi:

"Član 115.

Pravo na dobijanje licence ima nastavnik, vaspitač ili stručni saradnik koji ima odgovarajuće obrazovanje iz člana 110. ovog zakona, savladan program uvođenja u posao nastavnika, vaspitača ili stručnog saradnika i položen ispit za licencu.

Ministarstvo je dužno da, na lični zahtev, u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva, izda licencu licu koje ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana.

Ako lice ne ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana ministar će rešenjem odbiti zahtev za izdavanje licence.

Rešenje ministra iz stava 3. kojim se odbija zahtev za dobijanje licence konačno je u upravnom postupku."

Član 43.

Naslovi iznad čl. 116. i 117. i čl. 116. i 117. brišu se.

Član 44.

U članu 118. st. 3. i 4. menjaju se i glase:

"Licenca se suspenduje nastavniku, vaspitaču ili stručnom saradniku koji prema izveštaju prosvetnog savetnika ne ostvaruje obrazovno-vaspitni rad, na način i po postupku kojim se omogućava postizanje propisanih ciljeva i zadataka programa obrazovanja i vaspitanja, a za koga prosvetni savetnik utvrdi da nije otklonio nedostatke u svom radu, ni posle datih stručnih primedbi, predloga i upozorenja u pisanom obliku, pa je na osnovu toga najmanje dva puta negativno ocenjen od strane prosvetnog savetnika.

Nastavniku, vaspitaču ili stručnom saradniku kome je suspendovana licenca iz razloga navedenih u stavu 3. ovog člana može da se ukinе suspenzija licence ukoliko položi ispit za sticanje licence."

Posle stava 4. dodaju se st. 5. do 9. koji glase:

"Nastavnik, vaspitač ili stručni saradnik ima pravo prigovora ministru na izveštaj prosvetnog savetnika, u roku od osam dana od dana prijema izveštaja.

Ministar donosi rešenje po prigovoru iz stava 5. ovog člana u roku 30 dana od dana podnošenja prigovora.

Rešenje ministra konačno je u upravnom postupku.

Suspenzija licence iz stava 2. ovog člana teče počev od narednog dana od dana prestanka radnog odnosa, a suspenzija iz stava 3. ovog člana teče od narednog dana od dana isteka roka iz stava 5. ovog člana, odnosno dana dostavljanja rešenja iz stava 6. ovog člana.

Nastavniku, vaspitaču ili stručnom saradniku kome je suspendovana licenca po osnovu stava 3. ovog člana, prestaje suspenzija licence ukoliko položi ispit za licencu."

Član 45.

U članu 125. stav 4. menja se i glasi:

"Pedagošku normu svih oblika obrazovno-vaspitnog rada nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika u okviru radne nedelje i godišnju normu, propisuje ministar."

Član 46.

U članu 131. stav 1. u tački 13) tačka na kraju teksta zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje tačka 14) koja glasi:

"14) pripremanje učenika škole radi ocenjivanja, odnosno polaganja ispita, od strane zaposlenog u toj školi."

Član 47.

U članu 134. stav 1. reč: "centra" zamenjuje se rečju: "zavoda".

U stavu 2. tačka 3) reč: "centra" zamenjuje se rečju: "zavoda".

Član 48.

U članu 142. stav 1. tačka 5) menja se i glasi:

"5) razvojne programe i projekte ustanova, kao i učešće Republike u oblasti investicija, stručnog usavršavanja zaposlenih i takmičenja učenika na republičkom, saveznom i međunarodnom nivou, u skladu sa utvrđenim sredstvima, a prema programima i kriterijumima koje propisuje ministar;".

Član 49.

U članu 143. stav 2. tačka 3) posle reči: "učenika" dodaju se reči: "osnovne škole".

Posle tačke 3) dodaje se nova tačka 4) koja glasi:

"4) prevoz učenika na republička takmičenja;"

Dosadašnje tač. 4), 5) i 6) postaju tač. 5), 6) i 7).

Član 50.

U članu 148. stav 1. reči: "centar ako ne pripremi odgovarajući materijal i dostavi ga ministru u datom roku (član 26. stav 2)" zamenjuju se rečima: "zavodi ako ne pripreme odgovarajući materijal i dostave ga ministru, odnosno Savetu u datom roku (član 25. stav 2)".

U stavu 2. reč: "centra" zamenjuje se rečju: "zavoda".

Član 51.

U članu 149. stav 1. reči: "članom 59. st. 4. i 5." zamenjuju se rečima: "članom 59. st. 4, 5, 7. i 8," i reči: "članom 60. st. 2. i 3." zamenjuju se rečima: "članom 60. st. 1. i 2,".

Član 52.

Čl. 150. i 151. brišu se.

Član 53.

U članu 152. stav 1. reči: "od godinu dana" zamenjuju se rečima: "od dve godine".

U stavu 3. reči: "od godinu dana" zamenjuju se rečima: "od dve godine".

Član 54.

Član 154. briše se.

Član 55.

U članu 157. stav 2. briše se.

Član 56.

U članu 159. reči: "2007/2008." zamenjuju se rečima: "2006/2007."

Član 57.

U članu 161. stav 1. reči: "savlada akreditovan program obuke" zamenjuju se rečima: "položi ispit za direktora".

Stav 2. menja se i glasi:

"Direktoru prestaje dužnost ako ne položi ispit u roku iz stava 1. ovog člana."

Član 58.

U članu 162. stav 2. menja se i glasi:

"Zaposleni iz stava 1. ovog člana raspoređuje se na druge odgovarajuće poslove, a ako takvih poslova nema raspoređuje se, uz njegovu saglasnost, za obavljanje administrativno-tehničkih poslova. Lice koje odbije raspoređivanje ostvaruje pravo zaposlenog za čijim je radom prestala potreba."

U stavu 3. reč: "dve" zamenjuje se rečju: "tri".

Član 59.

U članu 163. stav 1. reči: "na period od pet godina", brišu se.

U stavu 3. reči: "na period od pet godina", brišu se.

Stav 4. briše se.

Član 60.

U članu 168. st. 3. i 4. brišu se.

Član 61.

Član 169. briše se.

Član 62.

Čl. 170. i 171. brišu se.

Član 63.

Član 172. menja se i glasi:

"Član 172.

Učenici koji na dan stupanja na snagu ovog zakona stiču srednje obrazovanje i učenici koji se zaključno sa školskom 2005/2006.

godinom upišu u prvi razred srednje škole stiču srednje obrazovanje na osnovu Zakona o srednjoj školi ("Službeni glasnik RS", br. 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 24/96, 23/02, 25/02, 62/03 i 64/03) i propisa donetih na osnovu njega, a od školske 2006/2007. godine, na osnovu ovog i posebnog zakona."

Član 64.

U tekstu Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Službeni glasnik RS", br. 62/03 i 64/03), reč: "akreditovan" u odgovarajućem broju i padežu zamenjuje se rečju: "propisan" u odgovarajućem broju i padežu; reč: "ishod" u odgovarajućem broju i padežu zamenjuje se rečju: "zadatak" u odgovarajućem broju i padežu.

Član 65.

Učenici upisani školske 2003/2004. godine u prvi razred osnovne škole stiču osnovno obrazovanje i vaspitanje u osmogodišnjem trajanju, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

Učenici koji se počev od školske 2004/2005. godine upisuju u prvi razred osnovne škole stiču osnovno obrazovanje i vaspitanje, na osnovu ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega.

Učenici koji na dan stupanja na snagu ovog zakona pohađaju drugi i treći razred, do upisa u peti razred stiču osnovno obrazovanje i vaspitanje na osnovu Zakona o osnovnoj školi ("Službeni glasnik RS", br. 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 66/94, 22/2002, 62/03 i 64/03) i propisa donetih na osnovu njega, a od upisa u peti razred, na osnovu ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega.

Učenici koji na dan stupanja na snagu ovog zakona pohađaju četvrti do osmog razreda stiču osnovno obrazovanje i vaspitanje na osnovu Zakona o osnovnoj školi i propisa donetih na osnovu njega.

Savet će postupno propisati nastavni plan i program za svaki razred do upisa učenika iz st. 2. do 4. ovog člana u drugi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja.

Izuzetno, ministar će doneti nastavni plan i program za prvi i drugi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Školski odbor osnovne škole doneće školski program za prvi i drugi razred do početka školske 2004/2005. godine.

Član 66.

Učenici koji na dan stupanja na snagu ovog zakona stiču osnovno, odnosno srednje muzičko i baletsko obrazovanje i učenici koji se zaključno sa školskom 2005/2006. godinom upišu u prvi razred muzičke,

odnosno baletske škole stiču obrazovanje na osnovu Zakona o osnovnoj školi i Zakona o srednjoj školi i propisa donetih na osnovu njih, a od školske 2006/2007. godine na osnovu ovog i posebnog zakona.

Član 67.

Odredba člana 36. ovog zakona primenjuje se počev od školske 2004/2005. godine.

Član 68.

Prosvetni savet, obrazovan u skladu sa odredbama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, prestaje sa radom danom stupanja na snagu ovog zakona.

Član 69.

Narodna skupština imenovaće članove Saveta iz člana 2. ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podnosioci lista kandidata iz člana 2. stav 3. ovog zakona dužni su da dostave liste kandidata u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ako podnosioci lista ne dostave liste u roku iz stava 2. ovog člana, Narodna skupština imenuje članove Saveta iz reda propisane strukture.

Član 70.

Vlada će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona osnovati zavode iz člana 6. ovog zakona.

Centri osnovani u skladu sa odredbama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ukidaju se na dan stupanja na snagu odluka o osnivanju zavoda.

Centri će sačiniti završne račune sa stanjem na dan isteka roka iz stava 2. ovog člana.

Komisija koju obrazuje Vlada izvršiće popis imovine i deobni bilans centara iz stava 2. ovog člana.

Imovinu, prava i obaveze, kao i zaposlene centara preuzimaju zavodi, u skladu sa delatnošću utvrđenom ovim zakonom.

Neurošena sredstva za rad centara iz stava 2. ovog člana, opredeljena u budžetu Republike Srbije za 2004. godinu, usmeriće se preko tekuće budžetske rezerve za rad zavoda.

Član 71.

Ustanova je dužna da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usaglasi statut, organizaciju i način rada sa ovim zakonom.

Član 72.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".